Силабус навчальної дисципліни
«ДИТЯЧА ПСИХОЛОГІЯ»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Кількість кредитів: 5 / 150 год.
Мова викладання: українська
Підсумковий контроль: диференційований залік
Форма проведення занять: лекції, семінарські заняття

Назва курсу	**ДИТЯЧА ПСИХОЛОГІЯ**
Електронна версія курсу	

Коротка анотація курсу. Навчальна дисципліна «Дитяча психологія» відноситься до вибіркових навчальних дисциплін підготовки освітньої програми професійної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) зі спеціальності С4 «Психологія».

Мета навчальної дисципліни передбачає отримання студентами теоретичних знань з дитячої психології та формування практичних навичок (компетентностей), засвоєння понятійно-термінологічного апарату навчальної дисципліни, формування умінь відтворити призначення термінів і понять адекватно ситуації; формування у студентів такої професійної позиції, за якої дитина сприймається як самоцінна й неповторна особистість, здатна до волевиявлення та ініціативи,

Завдання навчальної дисципліни полягає у: засвоєнні дефініцій: «психіка дитини», «психічний розвиток дитини», «зони найближчого розвитку дитини», «навчання і сенситивні періоди розвитку психіки дитини»; ознайомлення здобувачів вищої освіти із сутністю дитячої психології як науки; розкрити закономірності психічного розвитку дитини від народження до семи років; поглибити знання студентів щодо особливостей спілкування, діяльності, пізнавальних та емоційновольових процесів, а також особистості дитини; виховувати в них відповідальне ставлення до ролі майбутнього психолога, прагнення збагачувати й удосконалювати знання і вміння; виробити у здобувачів уміння психолого-педагогічного прогнозування; формувати у студентів навички діяти відповідно своїх професійних обов'язків у конкретних ситуаціях; уміння використовувати набуті знання у практичній професійній діяльності.

Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Сутність дитячої психології
Тема 2	Закономірності психічного розвитку дитини
Тема 3	Характеристика основних етапів психічного розвитку особистості в дошкільному дитинстві
Тема 4	Кризові періоди розвитку дитини
Тема 5	Спілкування та діяльність як передумова психічного розвитку
Тема 6	Розвиток і корекція спілкування
Тема 7	Роль гру у формуванні особистості
Тема 8	Розвиток пізнавальної сфери дитини
Тема 9	Розвиток особистісної сфери дитини
Тема 10	Психологічна готовність дитини до школи
Тема 11	Підлітковий вік: особливості взаємодії з підлітками
Тема 12	Професійне становлення: передумови і особливості
Тема 13	Поширені запити звеременення до психолога

1. Формат курсу: Очний, Змішаний

2. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни

Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).
Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, у т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема в наслідок війни).
Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.
Здатність дотримуватися норм професійної етики.
. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

3. Результати навчання:

Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).
Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).
Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.
Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16 год.
семінарські заняття	34 год.
самостійна робота	97 год.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – комп'ютерні навчальні програми, дистанційні курси, комп'ютерне забезпечення на платформі MOODLE ДПУ
Неформальна освіта: передбачена

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 3 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ / Факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

7. Рекомендована література

Основна:

1. Когутяк Н.М., Мицько В.М., Сидорик Ю.Р. Дитяча психологія з практикумом. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни. Івано-Франківськ, 2020. 124 с.
2. Пихтіна Н. П.Психологія дитяча в опорних схемах: навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 45 с.
3. Павелків Р. В. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. К. : ЦУЛ, 2013. 296 с.

Допоміжна:

1. Бех І. Вчинок у морально-духовному розвитку особистості. *Дошкільне виховання*. 2005. №2. С.3-4. №4. С. 3-5.
2. Веленко А. Як зрозуміти дитину: Нотатки психолога. К. : Шкільний світ, 2011. 104 с. (Серія «Психологічна скарбничка»).
3. Грушко Л. Плекаймо критичність мислення. *Дошкільне виховання*. 2008. №11. С.4-6.
4. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія: Навч. посібник. Реком. МОН молодьспорт України для студ. ВНЗ / Т.В. Дуткевич. К.: ЦУЛ, 2012. 424 с.
5. Іванова В.В. Комплекс діагностичних методик психічного розвитку дітей дошкільного віку. Методичні рекомендації. Мукачево: МДУ, 2011. 128с.
6. Карабаєва І.І. Уява народжується в грі / І.Карабаєва, С.Ладивір. *Дошкільне виховання*. 2007. №10. С.4-7.
7. Кононко О. Дитяча креативність крізь призму Базової програми «Я у світі». *Дошкільне виховання*. 2008. № 7. С.3-7.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України. URL: http://appsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia/tom-14/tom-14-vipusk-1
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. URL http://dnpb.gov.ua/ua/
3. Реєстр тестових методик України. URL : https://vpa.org.ua/ test-committee/reestr-testovih-metodik-ukrayni/
4. Психологічний журнал URL: https://apsijournal.com/index.php/psyjournal/indexing)

Міжнародні видання:

5. Dolynska L., Zaushnikova M. Formation of communicative competence of the future speech therapist in the process of professional training. *Polish journal of science*. Warszawa : Global Science Center LP. 2020. №34. VOL. 2. P. 64-67.
6. Iryna V. Ievtushenko, Yevheniia M. Kaliuzhna, Olena O. Nezhynska The study of the self-development model in the context of structural security of the individual integrity (Дослідження моделі саморозвитку в контексті структурної забезпеченості цілісності особистості). *Journal of Intellectual Disability - Diagnosis and Treatment,* Vol. 8, No. 3, 2020, pp. 288-297. URL : y http://surl.li/qyjsqm